

УДК 343.

М. Карпенко

SELECTED ISSUES OF CRIMES AGAINST JUSTICE

М.І. Карпенко

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права
ВНЗ «Національна академія управління»
м. Київ*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ

Постановка проблеми. Питання, що стосуються злочинів проти правосуддя, важливі для теорії та практики, тому ці питання потребують подальшого розгляду і висвітлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань, які стосуються злочинів проти правосуддя, що містяться в розділі XVIII Особливої частини Кримінального кодексу України (далі – ОЧ КК), присвятили свої праці такі вчені, як: П.П. Андрушко [1], В.І. Борисов [2], О.О. Вакулик [3], В.А. Головчук [4], Ю.В. Гродецький [2], С.Є. Дідик [5], В.М. Єднак [6], О.І. Заліско [7], Н.Д. Квасневська [8], В.В. Кузнецов [9], С.С. Мірошніченко [10], С.В. Прилуцький [11], М.В. Сийплові [12], В.І. Тютюгін [2] та інші. Проте і нині питання кримінальної відповідальності за вчинення злочинів проти правосуддя спонукають до їх наукового аналізу.

Мета статті: проаналізувати окремі положення чинного Кримінального кодексу України стосовно злочинів проти правосуддя.

Основні результати дослідження. Беручи до уваги, що основою побудови системи Особливої частини Кримінального кодексу України є родовий об'єкт, який становить певну групу (вид) суспільних відносин, що поставлені під охорону, то варто зазначити, що вони вирізняються своєю однорідністю. Такій групі суспільних відносин відповідає і певна група однорідних злочинів, які посягають на ці відносини. Тому варто зазначити, що під правосуддям як родовим об'єктом злочинного посягання, передбаченого розділом XVIII ОЧ КК, слід розуміти лише діяльність, яка відповідає ознакам, що характеризуються здійсненням правосуддя у формах адміністративного, господарського, кримінального або цивільного судочинства, яке передбачено правовими нормами Кодексу адміністративного судочинства України; Господарського, Цивільного, Кримінального процесуального кодексів України. По-друге, в цьому разі правосуддя характеризується лише як правозастосовна діяльність, що полягає в реалізації норм права стосовно конкретних життєвих ситуацій. По-третє, ця діяльність із здійснення правосуддя спрямована на охорону

законних прав та інтересів громадян, суспільства, держави в процесі судочинства, при прийнятті рішень та їх реалізації. При цьому правосуддя розглядається як сукупність суспільних відносин, пов'язаних з процесуальною діяльністю компетентних державних органів (досудового розслідування, прокуратури, суду та органів виконання судових рішень) із розслідування, судового розгляду, прийняття і виконання рішень, вироків, ухвал і постанов в адміністративних, господарських, кримінальних, цивільних провадженнях.

У науковій літературі можна зустріти різноманітні варіанти класифікації видів злочинів проти правосуддя, але переважаючими є пропозиції поділяти злочини розділу XVIII ОЧ КК залежно від суб'єкта і залежно від об'єкта злочину.

Залежно від суб'єкта злочини проти правосуддя можна класифікувати за такими групами:

1. Злочини, що вчиняють працівники судового органу (професійні судді, присяжні та працівники апарату суду), статті 371, 372, 374, 375, 376-1, 381 та ч. 2 ст. 387 КК.

2. Злочини, що вчиняють працівники органу досудового розслідування, прокуратури, виконавчої служби, оперативного підрозділу, а також службові особи органу, на який покладено функції забезпечення безпеки щодо особи, взятої під захист (статті 371–374, 380, 381 та ч. 2 ст. 387 КК).

3. Злочини, що вчиняють особи, які відбувають покарання; підозрюваний; обвинувачений; засуджений; особа, щодо якої встановлено адміністративний нагляд; особа, щодо якої застосовано примусові заходи медичного характеру або примусове лікування (статті 389–395 КК).

4. Злочини, що вчиняють свідок, потерпілий від злочину, заявник, експерт, перекладач, які зобов'язані сприяти або не протидіяти відправленню правосуддя (статті 384, 385 та ч. 1 ст. 387 КК).

5. Злочини, що вчиняють представники банківської або іншої фінансової установи (ст. 388 КК).

6. Злочини, що вчиняють інші особи (статті 376, 376-1, 377–379, 381, 382, 383, 386, ч. 1 ст. 387, 388 та 396–400 КК) [13, с. 671].

На відміну від інших розділів Особливої частини КК, злочини розділу XVIII характеризуються широким спектром різноманіття спеціального суб'єкта, який може бути виконавцем цих злочинів. Для прикладу це можна порівняти із спеціальними суб'єктами, які можуть бути виконавцями злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини (злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг), де варто назвати три різновидності суб'єкта вчинення цих злочинів: службова особа; особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, і загальний суб'єкт, що характерний для злочинів, передбачених ч. 1 ст. 368-3, ч. 1 ст. 368-4, 369, 369-2 КК. Показовим для прикладу є порівняння і щодо злочинів, передбачених розділом XIX Особливої частини (злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини), суб'єктами яких є військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під

час проходження зборів, а також інші особи, визначені законом. Цим відмінностям сприяє, безумовно, зміст родових об'єктів наведених злочинів.

Злочини проти правосуддя, беручи за основу зміст їх безпосередніх об'єктів, можуть мати різну систему. Зокрема, В.І. Потюгін поділяє їх на такі групи:

1. Злочини, які посягають на конституційні принципи діяльності органів досудового слідства, прокуратури і суду (стст. 371, 372, 374–376, 376-1 (прим. авт.), 397 КК) – 7 статей (прим. авт.).

2. Злочини, які посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, майно суддів, засідателів та інших учасників судочинства (стст. 379, 400, 377, 398, 378, 399 КК) – 6 статей.

3. Злочини, які перешкоджають одержанню достовірних доказів та істинних висновків у кримінальній справі (стст. 373, 383–386) – 5 статей.

4. Злочини, які перешкоджають своєчасному розкриттю і запобіганню злочину (стст. 380, 381, 387, 396, 395 КК) – 5 статей.

5. Злочини, які перешкоджають виконанню вироку (рішення) і призначеного ним покарання (стст. 382, 388–394 КК) – 9 статей [14, с. 415–416].

А.С. Беніцький і Р.М. Шехавцов залежно від змісту родового об'єкта злочинів проти правосуддя їх систему (32 статті КК України) пропонують іншу класифікацію, виділяючи при цьому такі групи:

1. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері здійснення та забезпечення нормальної діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду (стст. 371–375) – 5 статей КК (прим. авт.).

2. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері забезпечення гарантій незалежності діяльності судових органів у здійсненні правосуддя, а також гарантій безпеки життя, здоров'я та права власності суддів або їх близьких родичів (стст. 376–379) – 5 статей КК.

3. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері здійснення посадовими особами своїх функцій щодо отримання потрібних доказів і встановлення обставин, що мають значення для кримінального провадження (стст. 383–388, 396) – 7 статей КК.

4. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері забезпечення належного виконання законних вироків, постанов, ухвал чи рішень суду, а також рішень Європейського суду з прав людини (стст. 382, 389–395) – 9 статей КК.

5. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері здійснення заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (стст. 380, 381) – 2 статті КК.

6. Злочини, що посягають на інтереси правосуддя у сфері забезпечення гарантій діяльності та професійної таємниці захисників або представників особи, а також гарантій безпеки життя, здоров'я та права власності зазначених осіб або їх близьких родичів (стст. 397–400) – 4 статті КК [13, с. 672–708].

Відмінність у змісті класифікації і побудові системи злочинів проти правосуддя, передбачених розділом XVIII Особливої частини КК, вказаних вище авторів, полягає перш за все в тому, що в основі поділу на групи є різні підходи і критерії. Разом з тим це не завуальовує наявність того факту, що в

суспільно- політичному житті нашої держави є досить велика кількість діянь, у разі вчинення яких здійснюється посягання на основи правосуддя, передбачені правовими нормами Основного Закону — Конституції України та іншими актами національного законодавства і міжнародного права.

Як зазначає з цього приводу В.Я. Тацій, «... основні зусилля науковців мають бути спрямовані не на пошук нової класифікації об'єктів злочину (у цьому немає практичної необхідності), а на розробку основоположних аспектів обговорюваної проблеми, вироблення рекомендацій щодо вдосконалення системи кримінального кодексу і практики застосування кримінального законодавства» [15, с. 134]. Даючи визначення родового об'єкта, під яким розуміється «... певне коло тотожних чи однорідних за своєю соціальною і економічною сутністю суспільних відносин, які внаслідок цього охороняються єдиним комплексом взаємопов'язаних кримінально — правових норм», В.Я. Тацій зазначає, що «значення родового об'єкта злочину полягає насамперед у тому, що він дозволяє провести класифікацію всіх злочинів і правових норм, що встановлюють відповідальність за їх вчинення. Саме ця його властивість була взята за основу при побудові Особливої частини чинного КК України, що дозволило законодавцю в цілому правильно об'єднати в межах одного розділу КК норми, у яких передбачається відповідальність за посягання на тотожні чи однорідні суспільні відносини» [15, с. 142—143].

На надзвичайній важливості незалежності судової гілки влади держави і дотримання основних засад судочинства, а в нашому розумінні правосуддя, свідчать і рішення Верховної Ради України — внесення 02 червня 2016 року змін до Конституції України щодо правосуддя [16] і прийняття в новій редакції Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [17]; інших законів, зокрема «Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 р. №3477-IV [18], «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 р. №3460-VI [19], «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (в новій редакції) від 05.07.2012 р. №5076-VI [20], «Про прокуратуру» (в новій редакції) від 14.10.2014 р. №1697-VII [21], «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 р. №1698-VII [22], «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII [23], «Про Державне бюро розслідувань» від 12.11.2015 р. № 794-VIII [24] та інші акти законодавства. Певною мірою дані положення знайшли своє відображення і в зарубіжному кримінальному законодавстві та науковій юридичній літературі [25; 26; 27; 28].

Висновки. Таким чином, можна стверджувати, що в національному законодавстві нашої держави є достатня законодавча база, яка дає змогу забезпечити реалізацію міжнародних зобов'язань України і рекомендацій міжнародної спільноти [29] щодо здійснення правосуддя в Україні, яке повинно функціонувати на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів і забезпечувати право кожного на справедливий суд.

Забезпеченню цих вимог повинні сприяти і наукові дослідження юридичної науки, але громадян України, і не тільки їх, хвилює питання: в чому проблема, чому мають місце непоодинокі факти вчинення злочинів проти правосуддя і притягнення невинних осіб до кримінальної відповідальності? На нашу

суб'єктивну думку, відповідь полягає перш за все в тому, що необхідно дотримуватись чинного законодавства всім тим, хто його застосовує на стадіях досудового розслідування, судового провадження та виконання судових рішень. Важливу роль при цьому повинна відігравати і правосвідомість громадян з дотримання вимог кримінального закону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Андрушко П.П.* Проблемні питання кримінально-правової відповідальності судді (суддів) за постановлення завідомо неправосудного рішення та підстав і порядку повідомлення судді про підозру у вчиненні злочину, склад якого передбачений ст. 375 КК/ П.П. Андрушко // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2015. — № 4 (25). — С. 73–115.

2. Злочини проти правосуддя : Навч. посіб. / В.І. Тютюгін, В.І. Борисов, Ю.В. Гродецький та ін.; За заг. ред. проф. В.І. Борисова, проф. В.І. Тютюгіна. — Х. : Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 2011. — 160 с.

3. *Вакулик О.О.* Кримінально-правова характеристика примушування давати показання: Дис. ... канд. юрид. наук. — К. : 2011. — 256 с.

4. *Головчук В.А.* Кримінально-правова охорона виконання судових рішень : Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — К. ; 2012. — 19 с.

5. *Дідик С.Є.* Кримінально-правова охорона правосуддя від незаконних діянь судді як спеціального суб'єкта злочину: дис. канд. юрид. наук. за спец. 12.00.08. : захищена 12.03.2009 // Сергій Євгенович Дідик; Інстит. держ. і права ім. В. Корецького. — К., 2009. — 178 с.

6. *Єдиак В.М.* Постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 365 Кримінального кодексу України) як корупційне правопорушення // Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції від 17 квітня 2014 року. — Х. — 2014. — С. 256.

7. *Заліско О.І.* Правосуддя в Україні як об'єкт кримінально-правової охорони: дис. канд. юрид. наук за спец: 12.00.08: захищена 26.01.2016 / Олег Ігорович Заліско; Нац. акад. прокуратури України. — К., 2015. — 209 с.

8. *Квасневська Н.Д.* Відповідальність за постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови в Україні (кримінально-правове та кримінологічне дослідження): дис. канд. юрид. наук за спец. :12.00.08: захищена 26.11.2009 / Наталія Дмитрівна Квасневська; Держ. наук-дослід. інститут МВС. — К., 2009. — 186 с.

9. *Кузнецов В.В., Сийплові М.В.* Кримінальна відповідальність за притягнення як обвинуваченого завідомо невинуватої людини: Монографія / За заг. ред. д.ю.н., проф. В.І.Шакуна; Передмова Г.О. Усатого. — Ужгород : ЗакДУ, 2011. — 284 с.

10. *Мірошниченко С.С.* Злочини проти правосуддя: теорія та практика протидії : Монографія. — К. : Десна, 2012. — 432 с.

11. *Прилуцький С.В.* Судова влада і захист прав людини (актуальні проблеми статусу незалежності суддів) // Протидія порушень прав людини засобами кримінальної юстиції // Монографія. Відпов. редактор О.М. Костенко. — К : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2008.

12. *Сийплові М.В.* Кримінально-правова характеристика притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: дис. канд. юрид. наук за спец: 12.00.08 / М.В. Сийплові. — К., 2015. — 251 с.

13. *Беніцький А.С., Шехавцов Р.М.* Злочини проти правосуддя / Кримінальне право (Особлива частина): підручник // за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. — [2-ге вид.] — К. : «ВД «Дакор», 2013. — С. 671.

14. *Тютюгін В.І.* Злочини проти правосуддя / Кримінальне право України: Особлива частина: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. освіти / М.І. Бажанов, В.Я. Тацій, В.В. Сташис, О.І. Зінченко та ін.; За ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. — К. : Юрінком Інтер; Х. : Право, 2002. — С. 415–416.

15. *Тацій В.Я.* Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві : монографія / В.Я. Тацій. — Х. : Право, 2016. — 256 с.

16. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 р. № 1401-VIII // *Голос України*. — 2016. — № 118.

17. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. — Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-1>.

18. Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини [Текст] : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV // Офіційний вісник України від 05.04.2006. — № 12. — С.16.

19. Про безоплатну правову допомогу [Текст] : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI // Офіційний вісник України від 15.07.2011. — № 51. — С. 13.

20. Про адвокатуру та адвокатську діяльність (в новій редакції) [Текст] : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI // Офіційний вісник України від 23.08.2012. — № 62. — С. 17.

21. Про прокуратуру [Текст] : Закон України від 14.10.2014 р. №1697-VII // Офіц. вісн. України. — 2014. — 7 листоп. (№ 87). — С. 9.

22. Про Національне антикорупційне бюро України [Текст] : Закон України від 14.10.2014 р. №1698-VII // Офіційний вісник України від 07.11.2014. — № 87. — С. 104.

23. Про Національну поліцію [Текст] : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII // Офіційний вісник України від 18.08.2015. — № 63. — С. 33.

24. Про Державне бюро розслідувань [Текст] : Закон України від 12.11.2015 р. // *Голос України*. — 2016. — 16 січ. (№ 7).

25. Federal Rules of Evidence: rules, 2016 Edition [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.rulesofevidence.org/>.

26. *Eleanor W. Myers and Edward D. Ohlbaum*, Discrediting the Truthful Witness: Demonstrating the Reality of Adversary Advocacy, 69 *Fordham L. Rev.* 1055 (2000) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ir.lawnet.fordham.edu/flr/vol69/iss3/8/>.

27. Evidence Code — EVID (California): code [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes.xhtml>.

28. Strafprozeßordnung (StPO) in der Fassung der Bekanntmachung vom 7. April 1987 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.gesetze-im-internet.de/stpo/index.html>.

29. Рекомендація R (94) 12 Комітету Міністрів Ради Європи щодо незалежності, ефективності і ролі суддів // *Вісник Верховного Суду України*. — 1997. — № 4.

REFERENCES

1. *Andrushko P.P.* Problemni pytannia kryminalno-pravovoi vidpovidalnosti suddi (suddiv) za postanovlennia zavidomo nepravosudnoho rishennia ta pidstav i poriadku

povidomlennia suddi pro pidozru u vchynenni zlochynu, sklad yakoho peredbachenyi st. 375 KK/ P.P. Andrushko // Chasopys tsyvilnoho i kryminalnoho sudochynstva. — 2015. — № 4 (25). — S. 73–115.

2. Zlochyny proty pravosuddia : Navch. posib. / V.I. Tiutiuhin, V.I. Borysov, Yu.V. Hrodetskyi ta in.; Za zah. red. prof. V.I. Borysova, prof. V.I. Tiutiuhina. — Kh. : Yurydychna akademiia Ukrainy im. Yaroslava Mudroho, 2011. — 160 s.

3. *Vakulyk O.O.* Kryminalno-pravova kharakterystyka prymushuvannia davaty pokazannia: Dys. ... kand. yuryd. nauk. — K. : 2011. — 256 s.

4. *Holovchuk V.A.* Kryminalno-pravova okhorona vykonannia sudovykh rishen : Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk. — K. ; 2012. — 19 s.

5. *Didyk S.Ye.* Kryminalno-pravova okhorona pravosuddia vid nezakonnnykh diian suddi yak spetsialnoho subiekta zlochynu: dys. kand. yuryd. nauk. za spets. 12.00.08. : zakhyschena 12.03.2009 // Serhii Yevhenovych Didyk; Instyt. derzh. i prava im. V. Koretskoho. — K., 2009. — 178 s.

6. *Yednak V.M.* Postanovlennia suddeiu (suddiamy) zavidomo nepravosudnoho vyroku, rishennia, ukhvaly abo postanovy (st. 365 Kryminalnoho kodeksu Ukrainy) yak koruptsiine vidporushennia // Zbirnyk materialiv mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii vid 17 kvitnia 2014. — Kh. — 2014. — S. 256.

7. *Zalisko O.I.* Pravosuddia v Ukraini yak obiekt kryminalno-pravovoi okhorony: dys. kand. yuryd. nauk za spets: 12.00.08: zakhyschena 26.01.2016 / Oleh Ihorovych Zalisko; Nats. akad. prokuratury Ukrainy. — K., 2015. — 209 s.

8. *Kvasnevskaya N.D.* Vidpovidalnist za postanovlennia suddeiu (suddiamy) zavidomo nepravosudnoho vyroku, rishennia, ukhvaly abo postanovy v Ukraini (kryminalno-pravove ta kryminolohichne doslidzhennia): dys. kand. yuryd. nauk za spets. :12.00.08: zakhyschena 26.11.2009 / Nataliia Dmytrivna Kvasnevskaya; Derzh. nauk-doslid. instytut MVS. — K., 2009. — 186 s.

9. *Kuznetsov V.V., Syiploki M.V.* Kryminalna vidpovidalnist za prytiahnennia yak obvynuvacheno zavidomo nevyuvatoi liudyny: Monohrafiia / Za zah. red. d.i.u.n., prof. V.I. Shakuna; Peredmova H.O. Usatoho. — Uzhhorod : ZakDU, 2011. — 284 s.

10. *Miroshnychenko S.S.* Zlochyny proty pravosuddia: teoriia ta praktyka protydii : Monohrafiia. — K. : Desna, 2012. — 432 s.

11. *Prylutskyi S.V.* Sudova vlada i zakhyst prav liudyny (aktualni problemy statusu nezalezhnosti suddiv) // Protydii porushen prav liudyny zasobamy kryminalnoi yustytzii: // Monohrafiia. Vidpov. redaktor O.M. Kostenko. — K : Instytut derzhavy i prava im. V.M. Koretskoho NAN Ukrainy. — 2008.

12. *Syiploki M.V.* Kryminalno — pravova kharakterystyka prytiahnennia zavidomo nevyuvanoi do kryminalnoi vidpovidalnosti: dys. kand. yuryd. nauk za spets: 12.00.08 / M.V. Syiploki. — K., 2015. — 251 s.

13. *Benitskyi A.S., Shekhaotsov R.M.* Zlochyny proty pravosuddia / Kryminalne pravo (Osoblyva chastyna): pidruchnyk // za red. O.O. Dudorova, Ye.O. Pysmenskoho. — [2-he vyd.] — K. : «VD «Dakor», 2013. — S. 671.

14. *Tiutiuhin V.I.* Zlochyny proty pravosuddia / Kryminalne pravo Ukrainy: Osoblyva chastyna: Pidruh. dlia stud. vyshch. navch. zakl. osvity / M.I. Bazhanov, V.Ya. Tatsii, V.V. Stashys, O.I. Zinchenko ta in.; Za red. profesoriv M.I. Bazhanova, V.V. Stashysa, V.Ya. Tatsiia. — K. : Yurinkom Inter; Kh. : Pravo, 2002. — S. 415 — 416.

15. *Tatsii V.Ya.* Obiekt i predmet zlochynu v kryminalnomu pravi : monohrafiia / V.Ya. Tatsii. — Kh. : Pravo, 2016. — 256 s. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo pravosuddia): Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1401-VIII // Holos Ukrainy. — 2016. — № 118.

16. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1402-VIII. — Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. — Rezhym dostupu do dokumenta : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-1>.

17. Pro vykonannia rishen i zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 23.02.2006 r. № 3477-IV // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy vid 05.04.2006. — № 12. — S. 16.

18. Pro bezoplatnu pravovu dopomohu [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 02.06.2011 r. № 3460-VI // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy vid 15.07.2011. — № 51.— S. 13.

19. Pro advokaturu ta advokatsku diialnist (v novii redaktsii) [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 05.07.2012 r. № 5076-VI // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy vid 23.08.2012. — № 62.— S. 17.

20. Pro prokuraturu [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 r. № 1697-VII // Ofits. visn. Ukrainy. — 2014. — 7 lystop. (№87). — S. 9.

21. Pro Natsionalne antykoruptsiine biuro Ukrainy [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 r. №1698-VII // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy vid 07.11.2014. — № 87. — S. 104.

22. Pro Natsionalnu politsiiu [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 r. № 580-VIII // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy vid 18.08.2015. — № 63. — S. 33.

23. Pro Derzhavne biuro rozsliduvan [Tekst] : Zakon Ukrainy vid 12.11.2015 r. // Holos Ukrainy. — 2016. — 16 sich. (№ 7).

24. Federal Rules of Evidence: rules, 2016 Edition [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <https://www.rulesofevidence.org/>.

25. Eleanor W. Myers and Edward D. Ohlbaum, Discrediting the Truthful Witness: Demonstrating the Reality of Adversary Advocacy, 69 Fordham L. Rev. 1055 (2000) [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://ir.lawnet.fordham.edu/flr/vol69/iss3/8/>.

26. Evidence Code — EVID (California): code [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes.xhtml>.

27. Strafprozeßordnung (StPO) in der Fassung der Bekanntmachung vom 7. April 1987 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.gesetze-im-internet.de/stpo/index.html>.

28. Rekomendatsiia R (94) 12 Komitetu Ministriv Rady Yevropy shchodo nezalezhnosti, efektyvnosti i roli suddiv // Visnyk Verkhovnoho Sudu Ukrainy. — 1997. — № 4.

Карпенко М.І. Окремі питання злочинів проти правосуддя

У статті розглянуто питання, що стосуються окремих проблем вчинення злочинів проти правосуддя. Акцентується увага, що однією з причин і умов їх вчинення є небажання окремих категорій суб'єктів цих злочинів дотримуватися вимог кримінального законодавства і недостатня правосвідомість населення України.

Ключові слова: злочини проти правосуддя, кримінальний закон, правосвідомість громадян, спеціальний суб'єкт злочину.

Карпенко Н.И. Отдельные вопросы преступлений против правосудия

В статье рассмотрены вопросы, касающиеся отдельных проблем совершения преступлений против правосудия. Акцентируется внимание, что одной из причин и условий их совершения есть нежелание отдельных категорий субъектов этих преступлений соблюдать требования уголовного законодательства и недостаточное правосознание населения Украины.

Ключевые слова: преступления против правосудия, уголовный закон, правосознание граждан, специальный субъект преступления.

Karpenko M. Selected Issues of Crimes against Justice

Selected issues regarding the committing crimes against justice are considered in the article. It is stressed that one of the reasons and terms for committing those crimes is an unwillingness of some categories of subjects of these crimes to abide the criminal legislation, as well as an insufficient sense of justice of the population of Ukraine.

Keywords: Crimes against Justice; Penal Law; Sense of Justice of Citizens; Special Subject of a Crime

Стаття надійшла до редакції 06.06.2017.